

Eksperymentujemy, bo świat poznać chcemy. Zabawy badawcze z wodą przeprowadzone w grupie dzieci czteroletnich.

Najlepiej poznać świat i niezwykłości w nim zachodzące poprzez bezpośrednie doświadczanie jego piękna i zjawisk.

Sytuacje edukacyjne ,podczas których wykonywane są proste eksperymenty, dostarczają przedszkolakom niezliczonej ilości nowych przeżyć związanych z odkrywaniem właściwości rzeczy i zjawisk. Rozbudzają zainteresowania przyrodniczymi i fizycznymi zjawiskami. Umożliwiają zrozumienie zachodzących procesów w przyrodzie. Jednocześnie rozwijają postawę badawczą dziecka opartą na dziecięcej ciekawości.

Mając na uwadze niezliczone zalety zabaw badawczych postanowiłam regularnie zamieniać klasę w laboratorium wesołego i ciekawskiego naukowca. Wówczas przygotowuję miejsce do przeprowadzania eksperymentów i liczne przybory. Blisko znajduje się tablica na której podsumowując eksperyment zamieszczam odpowiedni piktogram. Zakładając fartuch i perukę zamieniam się w ciekawskiego i wesołego naukowca. By zaangażować dzieci w działania ,mianuję ich swoimi asystentami i wręczam identyfikatory.

Na przykładzie poniższego opisu scenariusza pragnę zaprezentować sposób przeprowadzania zabaw badawczych w grupie dzieci młodszych.

Wspólną zabawę rozpoczęliśmy piosenką „Na każdej buzi uśmiech jest”. Następnie przebrana za naukowca opowiadałam o swoim stroju. Przedstawiłam się jako Ciekawski Naukowiec. Krótko opowiedziałam o pracy w laboratorium. Minowałam dzieci asystentami podczas wykonywania eksperymentów. Każdej osobie wręczyłam plakietkę pomocnika z imieniem. Znaczkę przedszkolaków przygotowałam w trzech kolorach. Dzięki temu praca na poziomach przebiegła sprawniej. Dziecko wykazujące trudności w procesie zdobywania wiedzy otrzymało emblemat czerwony. Przedszkolaki nie wykraczające poza normę edukacyjną dostały znaczek żółty. Wychowankowie zdolni oznaczeni zostali kolorem zielonym.

By dowiedzieć się czego będą dotyczyć eksperymenty przedszkolaki rozwały zagadkę. „Służy do picia, służy do mycia, bez niej na ziemi nie byłoby życia.

Kolejnym punktem planowanych działań było przeprowadzenie rozmowy z dziećmi zainspirowanej pytaniem, „Do czego służy nam woda?”

Zgodnie z odpowiedziami wychowanków zamieszczałam na tablicy piktogramy przedstawiające zastosowanie wody.

Następną aktywnością była zabawa ruchowo- naśladowcza z elementami pantomimy pt. „Wodne czynności”. Dzieci ilustrowały ruchem, gestem, mimiką czynności, przy których wykorzystywana jest woda- np. mycie rąk, mycie zębów, picie wody, pływanie, podlewanie kwiatów.

Dalsze zadania dotyczyły eksperymentów. W laboratorium napełniono dużą przezroczystą miskę wodą. Następnie wybrani asystenci (plakietka czerwona) wkładali różne przedmioty. Dzieci zauważyły że „one” nie toną.

Zwróciłam uwagę na fakt iż woda potrafi utrzymać nawet ogromne statki.

Przedszkolaki spośród przedstawionych piktogramów wybrały ten który ilustruje fakt, iż WODA JEST SILNA.

Kolejny eksperyment polegał na ukazaniu dzieciom procesu zamiany wody w parę przy użyciu czajnika i lustra. Przedszkolaki wybrały piktogram ukazujący zauważoną właściwość- WODA POTRAFI ZAMIENIĆ SIĘ W PARĘ. Dla potwierdzenia wyżej wymienionego eksperymentu wychowankowie (z zieloną plakietką) otrzymali lusterka. Chuchali tak długo, aż pojawiła się na nich para.

Do wykonania następnego zadania przygotowałam 4 szklanki z wodą . Następnie asystenci z grupy żółtej wkładali różnokolorowe paski bibuły. Woda zabarwiła się .Wspólny wniosek brzmiał-WODA MOŻE MIEĆ RÓŻNE KOLORY.

Kolejne działanie wymagało przyniesienia kostek lodu. Przedszkolaki dotykając ich dłonią, zauważyły, iż zamieniają się „one” w wodę. Reasumując - LÓD TO TEŻ WODA.

Przechodząc do następnego eksperymentu, do miski wstawiłam szklaną butelkę. Na jej wierzchołku znajdował się balon. Ze względu na bezpieczeństwo wychowanków,samodzielnie przeprowadziłam to zadanie wlewając gorącą wodę do miski. Ciepła woda ogrzała powietrze w butelce, które zaczęło wypełniać balon.Wybrany przez asystentów piktogram określał następującą właściwość – WODA POTRAFI OGRZAĆ POWIETRZE.

Kolejna aktywność wymagała od asystentów umiejętności wlewania wody do naczyń o różnym kształcie .Przedszkolaki zauważyły, iż WODA MOŻE PRZYBIERAĆ RÓŻNE KSZTAŁTY.

Po zakończeniu zabaw badawczych, nadszedł czas na zabawę taneczną pt. „ Kropelki”. Przedszkolaki tańczyły w rytm słyszanej muzyki. Gdy melodia ucichła, zatrzymały się udając sople lodu.

Następnym etapem przeprowadzanej sytuacji edukacyjnej było rozdanie dzieciom kopert, w których znajdowały się wycięte sylwety kropli.

Zadaniem przedszkolaków z czerwoną plakietką było klasyfikowanie kropli wg ich wielości.

Poruczeniem asystentów grupy żółtej jest ułożenie kropli wg podanego rytmu (duża kropla, mała kropelka).

Zadaniem przedszkolaków z grupy zielonej było ułożenie rytmu wg podanego porządku np. dwie małe krople jedna duża itd.

Po ułożeniu ciągów i klasyfikacji sylwet kropli, nadszedł czas na Quiz multimedialny sprawdzający i utrwalający wiedzę na temat właściwości wody.

Stworzyłam szereg pytań, których odpowiedziami były piktogramy. Gdy dzieci odpowiedziały prawidłowo pojawiała się buźka z uśmiechem. Jeśli odpowiedź była błędna, mina emotikony wykazywała smutek i ponownie pojawiło się problemowe zagadnienie. Quiz zakończył się gratulackjami i nagrany aplauzem.

Wspólna zabawa w labolatorium zakończyła się pracą plastyczną pt. „Akwarium”

Wszystkie dzieci otrzymały butelki z wodą. Na stole znajdowały się brokаты i cekiny w kształce ryb i muszli. Przedszkolaki wg uznania wsypały kolorowe brokаты i cekiny. Następnie dolano glicerynę.

Zadaniem asystentów z plakietką czerwoną było udekorowanie akwarium naklejkami.

Grupa oznaczona żółtą plakietką miała za zadanie ozdobić akwarium rysując na „nim” np. wzorki, wodorosty ,itp.

Przedszkolaki z zielonym znaczkiem lepiły z modeliny ślimaki lub inne wodne stworzenia, które po wyschnięciu również umieściły w akwarium.

Gotowe akwaria wstrząsnieto, by obserwować powolne przemieszczania się cekinów i brokatu (efekt lawy).

W ten oto sposób powstały niepowtarzalne dzieła.

Wszystkim dzieciom bardzo podobały się zabawy badawcze. Z zaangażowaniem wykonywały eksperymenty. Dobierały odpowiednie piktogramy ilustrujące właściwości wody. Zadowolający wynik quizu ,ilustrował wysoki poziom zapamiętanych informacji. Zorganizowanie sytuacji edukacyjnej opartej na zabawach badawczych nie wymaga specjalistycznego sprzętu. Dzięki czemu każdy nauczyciel może przeprowadzać efektowne eksperymenty z dziećmi. Zabawy badawcze stanowią atrakcyjną metodę zdobywania wiedzy. Niekiedy ułatwiają w prosty sposób rozumienie skomplikowanych zjawisk przyrodniczych. Doskonałą orientację w świecie, rozwijają myślenie przyczynowo – skutkowe, zaspokajają naturalną ciekawość dziecka. Ponadto eksperymenty można dopasować różnym stopniem trudności do możliwości przedszkolaków z poszczególnych grup wiekowych.

Zachęcam do regularnego organizowania zabaw badawczych, nie tylko w sali przedszkolnej ale również na świeżym powietrzu. Bawmy się razem z dziećmi. Odkrywanie to przecież radość dla małych i dużych .